

Dele af Landet, hvor Krigen har raset, og den kunde derfor ikke dengang fremlægge hensigtsmæssige Forslag til, hvorledes disse Dele skulde behandles. Nu er Freden affluttet, og adskillige Maanedes ere hengaaede siden, og det har altsaa maattet være Udvalgets Opgave at foreslaae, hvad der i den Anledning hensigtsmæssigst kunde bestemmes.

Disse ere Hovedgrundene til den Mængde tildeels meget indgribende Endringsforslag, Udvalget har stillet. Det vil sees, at Udvalget alligevel ingenlunde har troet at burde fravige det egentlige Tilgrundliggende for Udkastet, nemlig det hele Skattesystem, hvorpaa Lovudkastet er bygget; dette er det Væsentlige i Lovudkastet, og det foreslaaer Udvalget at lade blive staaende urørt, idet man for Dieblirket ikke veed noget til vore Forhold mere Passende at foreslaae. Men det er ved de enkelte Bestemmelser for den practiske Udførelse eller Fordeeling gennem Communerne, at man har troet, at der var væsentlige Forbedringer at bringe i Forslag, og det er dette, Udvalget nærmere har udviklet i den Betænkning, som foreligger for Thinget. Det kan ikke være min Hensigt her at gjentage de Betragtninger, som findes udførlig fremfattede i Betænkningen, men da der allerede er forløbet ikke ganske ringe Tid, siden Betænkningen blev fremlagt, antager jeg, at det maa være Thingets Medlemmer behageligt at faae en kort Forklaring af hvert enkelt af de Endringsforslag, som de Herrer nu skulle til at stemme over, som altsaa kan blive dem til en Erindring om, hvad den egentlige Betydning er af hvert af disse Endringsforslag. Derfor skal jeg, idet jeg beder de Herrer at tage Listen over Endringsforslagene for sig, tillade mig at gjøre Rede for Betydningen af hvert af de under Forhandling værende 17 første Endringsforslag.

Det første Endringsforslag gaaer ud paa, at Lovudkastets § 1 skal udgaae. De Herrer ville erindre, at § 1 i Lovudkastet indeholder endeel Bestemmelser, som medføre, at der af hver Lønne Hartkorn skal udredes en bestemt Sum. Denne Bestemmelse var allerede under Sagens første Behandling temmelig vidtløftig under Forhandling her i Thinget, og der blev fremført mange Grunde, som kunde tale for,

at man søgte at slippe for denne Bestemmelse om den faste Sums Udredelse af hver Lønne Hartkorn. Udvalget har taget disse Grunde saavel som ogsaa de Modgrunde, der bleve anførte, under omhyggelig Overveelse, og der har i Udvalget virkelig været en ikke ringe Tvivl om, hvorvidt det vilde være rigtigt at udelade Hartkornslatten. Grunden til, at man har havt nogen Betænkning derved, var den, at man antog, at en Skat af 3 Rd. pr. Td. Hartkorn ingenlunde kunde siges paa noget Sted i Landet — maaskee med ganske enkelte Undtagelser — at være over 3 pCt. af den Indtægt, en Eiendom vilde yde. Naar man altsaa beholdt disse 3 Rd. pr. Td. Hartkorn, vilde man derigennem have sat et Minimum for enhver Landeiendom, hvilket vilde være en nyttig Veiledning at have og tillige indeholde en vis Betyggelse imod urimelig Fordeeling. Men Udvalget er dog til Slutning blevet enig om at foreslaae det ærede Thing at lade denne Bestatningsmaade falde, og Grunden dertil har ligget i Uanskelighederne ved at finde en retfærdig Fordeeling af Hartkornslattens Udredelse, hvor der ikke var Tale om simpel Selveiendom. Hvor der altsaa er en Selveiengaard, som er temmelig stærkt bebygget med Gjælb, eller hvor der er et Fæsteforhold, et Arvesæsteforhold, eller hvor der er en Forpagtning, giver Lovudkastet vel visse bestemmende Regler for, hvorledes Skatten skal fordeles mellem Eier og Bruger; men da det Forhold, der er mellem Eier og Bruger, er saa overordentlig forskjelligt, idet nogle Brugere sidde for meget lave Afgifter, og andre for meget høje, kan man ikke her ved en almindelig Norm for, hvorledes Skatten skal fordeles mellem Eier og Bruger, træffe Noget, der bliver retfærdigt overalt. Dette er i Korthed Grunden, hvorfor Udvalget til Slutning er kommen til den Erkjendelse, at man skulde see heller at finde en anden Maade, hvorpaa man ligelig kunde træffe de forskjellige Mænd, der have Lod og Deel i Forbeieendomme her i Landet.

Det andet Forslag, der staaer under Nr. 2, angaaer Maaden, hvorpaa Sylland skal bestattes; dette er ligeledes et overordentlig vigtigt Spørgsmaal. Der har ogsaa med Hensyn til dette Spørgsmaal været Tvivl i Udvalget, idet